

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 05.02.2018 nr 1.1-10/1041-1

Meie 27.02.2018 nr 4/51

Arvamuse avaldamine maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Toomas Tõniste!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust maksukorralduse seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (edaspidi: Eelnõu) kohta. Järgnevalt esitame oma seisukohad Eelnõu kohta.

1. Tegelik ühingujuhi vastutust reguleerivad sätted

Kaubanduskoda toetab Eelnõuga kavandatavat muudatust, mille kohaselt ühingu tegelik juht vastutab tahtlikult tekitatud maksuvõla eest samadel alustel ja ulatuses nagu ühingu juhatuse liige. Leiame, et see muudatus aitab muuta ausamaks nii maksukeskkonda kui ka ettevõtluskeskkonda laiemalt ning muudab vähem atraktiivseks variisikute kasutamist.

2. Maksusaladust sisaldava teabe avaldamine

Toetame muudatust, mille kohaselt avalikustatakse lisaks tähtjaks tasumata maksusummale kõik täitmata kõrvalkohustused ja tasumata summad, mille sissenõudjaks on maksu- ja tolliamet. See tähendab, et edaspidi avalikustatakse näiteks tähtjaks tasumata sunniraha, rahatrahv, tõlgi ja eksperdi kulu ning kohtulahendist tulenevad kohustused, mille sissenõudjaks on maksu- ja tolliamet. Muudatus avaldab meie hinnangul positiivset mõju maksukuulekusele ning seeläbi ka ausamale maksukeskkonnale.

Kuna maksuhalduri poolt avaldatava teabe koosseisu laiendatakse, siis peame mõistlikuks muudatust, millega avalikustatava maksuvõla ja teiste maksuhaldurile täitmata kohustuste piimäär tõuseb seniselt 10 eurolt 100 euroni.

3. Maksuintressi puudutavad muudatused

Kaubanduskoda toetab Eelnõus sisalduvaid muudatusi, millega lihtsustatakse maksuintressidega seonduvaid reegleid, vähendades seeläbi ettevõtjate halduskoormust ja kulusid ning suurendades paindlikkust seoses maksuintresside arvestuse ja tasumisega.

Avaldame toetust muu hulgas järgmistele muudatustele:

- Eelnõu võimaldab maksuhalduril lugeda maksuvõla ajatamisel tasumisele kuuluv maksuintress ja maksuintress, mis on vabatahtlikult parandatud deklaratsiooni muutmise tagajärjel, ettevõtlusega seotud kuluks.
- Maksuhaldurile antakse õigus jätta intress arvestamata, kui tema tegevusest või tegevusetusest tulenevalt on tekkinud põhjendamatu viivitus maksumenetluses kontrolltoimingute läbiviimisel.
- Põhjendatud erandjuhtudel on maksuhalduril õigus ajatada maksuvõlg ka tagasiulatavalt.

4. Töötamise registrit puudutavad muudatused

Kaubanduskoda ei ole vastu muudatusele, millega sätestatakse töötamise registrisse (edaspidi: TÖR) kantavate andmete detailne loetelu maksukorralduse seaduse asemel Vabariigi Valitsuse määrusega.

Eelnõu seletuskirja kohaselt plaanitakse maksukohustuslaste registri põhimäärust täiendada selliselt, et TÖRi lisatakse uute andmekoosseisudena ametinimetuse, töö tegemise koht ja töötaja määr. Mõistame vajadust täiendada TÖRi ametikohaga ning töö tegemise kohaga. Need andmed võimaldavad teha detailsemat palga- ja tööturu statistikat ning viia läbi registripõhist rahvaloendust. Töötajate ametikoha andmete olemasolu võimaldab senisest täpsemini teha ka tööjõuvajaduse prognoose OSKA raames.

Seletuskirja kohaselt on ametinimetuse ja töö tegemise koha andmete kogumise eesmärgiks vähendada tööandjate halduskoormust. Juhime tähelepanu sellele, et kahe uue tunnuse lisamisega TÖR-i suureneb ettevõtjate halduskoormus, sest ettevõtjad peavad sisestama töötajate ametikohad ning töö tegemise asukohad ning neid andmed vajaduse korral ka muutma. Täna ei pea ettevõtjad selliseid andmeid riigile esitama. Eelkõige suurendab muudatus nende ettevõtjate halduskoormust, kus on suur tööjõu voolavus või kus on levinud lühiajaliste töövormide kasutamine. Seetõttu palume uute andmete lisamine teha ettevõtjate jaoks võimalikult lihtsaks ja automatiseerituks.

Kaubanduskoja hinnangul peaks töökoha aadressi märkimine piirduma vaid kohaliku omavalitsuse täpsusega. Juhime siinkohal tähelepanu töölepingu seadusele, mis eeldab, et töötaja ja tööandja lepivad kokku töö tegemise kohas kohaliku omavalitsuse ehk linna või valla, mitte aga asula või linnaosa täpsusega. Seega ei peaks tööandjat kohustama TÖR-i märkima täpsemat töökoha aadressi, kui on märgitud tööd tegeva isiku töölepingus. Asula täpsusega töökoha määramine suurendaks ettevõtete halduskoormust. Eelkõige kasvaks halduskoormus nendel ettevõtetel, kel on mitu tegevuskohta ühe omavalitsuse territooriumil (nt 3 erinevas külas). Lisaks peaks ettevõtjal olema võimalik sisestada üks või mitu töö tegemise kohta ning siduda konkreetne töökoht erinevate töötajatega. See tähendab, et iga töötaja kohta ei peaks eraldi kannet tegema töötamise asukoha osas.

Ametikoha sisestamisel tuleks tagada, et ettevõtja leiaks kiiresti ja lihtsalt sobiva ametikoodi nimetuse. Kui ettevõtja ei leia sobivat ametikohta või ta ei oska õiget koodi märkida, siis peab olema võimalus vabatekstina kirjutada töötaja ametikoha nimetus.

Kaubanduskoda ei näe vajadust, et kõikide tööd tegevate isikute kohta tuleks täita ametikoodi ja töökoha asukoha lahtrid. Lühiajalise töötamise puhul ei peaks statistiliste

andmete esitamine olema kohustuslik. Näiteks kui inimesega on sõlmitud käsundusleping 3-tunnise koolituse läbiviimiseks, siis puudub vajadus tema kohta TÕRi märkida ametikoht ning töötamise asukoht.

Samuti tuleb lahendada või selgitada lahenduskäike nendeks olukordadeks, kus ettevõtja kasutab (sh oma infosüsteemides) uudeid või ebastandardseid ametikoha nimetusi (nt partnersuhete koordinaator) või selliseid, mis on küll levinud, kuid mille täpset vastet klassifikaatoris ei ole (nt raamatupidaja assistent). Sellised olukorrad tuleb lahendada nii, et andmete esitamine oleks ettevõtja jaoks jätkuvalt lihtne, kuid samas oleksid kogutavad andmed ka realselt kasutatavad ja süstematiseeritavad ja tooksid kaasa halduskoormuse vähenemise.

Loodame, et Rahandusministeerium võtab maksukohustuslaste registri põhimääruse muutmise eelnõu koostamisel arvesse Kaubanduskoja eelnevaid ettepanekuid. Lisaks soovime anda täiendavat tagasisidet maksukohustuslaste registri põhimääruse muudatuste kohta siis, kui vastav eelnõu on valminud.

5. Maksusaladust sisaldavale teabele juurdepääsu võimaldamine

Eelnõu § 1 punktiga 13 muudetakse maksukorralduse seaduse § 26 lõiget 2¹ selliselt, et edaspidi võimaldatakse eraõigusliku juriidilise isiku töötajatele info- ja sidesüsteemide hooldamiseks ja arendamiseks juurdepääs maksusaladusele.

Kaubanduskoja hinnangul peaks maksusaladusele ligipääsetavate isikute ring olema pigem piiratum kui laiem. Mida laiem on isikute ring, seda kõrgem on risk maksusaladuse lekkeks. Juhime tähelepanu ka sellele, et praktikas on maksukohustuslasel äärmiselt keeruline tõendada, et konkreetne isik on rikkunud maksusaladuse hoidmise kohustust. Sellest tulenevalt peame väga oluliseks, et juurdepääs maksusaladusele antakse vaid väga erandlikel juhtudel.

Meile jääb hetkel ebaselgeks, mis on see erandlik asjaolu, mis õigustab eraõigusliku juriidilise isiku töötajatele juurdepääsu andmist maksusaladusele. Maksuhalduri infosüsteemid töötavad täna hästi ja on pälvinud positiivset tagasisidet nii siseriiklikult kui ka rahvusvahelisel areenil. Sellest järeldame, et ka täna on olnud võimalik infosüsteeme edukalt arendada. Vastupidist informatsiooni ei ole välja toodud ka seletuskirjas.

Lisaks on Kaubanduskojal tekkinud küsimus selle kohta, millises ulatuses antakse edaspidi eraõigusliku juriidilise isiku töötajatele juurdepääs maksusaladusele. Seletuskirja kohaselt võimaldatakse maksusaladusega kaetud andmetele juurdepääs üksnes ulatuses, mil see on ülesande täitmiseks vältimatult vajalik. Sellisest selgituses aga ei selgu, kas juurdepääs maksusaladusele antakse edaspidi näiteks igapäevaselt, igakuiselt või ainult mõned korrad aastas. Samuti jääb teadmata, kas testimise ajaks antakse juurdepääs näiteks kogu arendatavas infosüsteemis sisalduvale infole või poolele infole või näiteks ainult 1 protsendi ulatuses. Kuna seletuskirjast ei selgu, millises ulatuses antakse ligipääs maksusaladusele, on väga keeruline hinnata, kas tegemist on ikka proportsionaalse meetmega.

Kaubanduskoja hinnangul võiks Rahandusministeerium kaaluda lahendust, kus eraõigusliku juriidilise isiku töötajatele võimaldatakse juurdepääs reaalsetele andmetele, kuid andmete alusel ei ole võimalik maksumaksjat tuvastada.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070